

Beslissing Regionale klachtencommissie

inzake klacht van de heer X

Klacht : 2025/009
Wet : Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
Datum binnenkomst klacht : 22 mei 2025
Datum hoorzitting : 2 juni 2025
Datum beslissing : 2 juni 2025
Datum gemotiveerde beslissing : 18 juni 2025

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 22 mei 2025
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 28 mei 2025

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van de heer X, hierna te noemen klager, van 22 mei 2025. Verweerders, mevrouw A, psychiater, en mevrouw B, sociaal psychiatrisch verpleegkundige, hebben op 28 mei 2025 een verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Op 2 juni 2025 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater-deskundige
lid
- *secretaris:*
- *klager:* de heer X, die zich in deze heeft laten
bijstaan door de patiëntenvertrouwenspersoon
- *verweerders:* mevrouw A, psychiater, en mevrouw B, sociaal
psychiatrisch verpleegkundige, die zich in deze hebben laten
bijstaan door de heer C, coördinator hostel Zwanenhuis

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht.

3. KLACHT

Klager klaagt over de verplichte opname c.q. terugplaatsing op de KIBW (Kleinschalig Intensief Begeleid Wonen).

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van klager komt, kort samengevat, neer op het volgende. Op 15 mei 2025 was klager op zijn kamer van het hostel. De psychiater kwam langs voor een gesprek. Klager vertelde dat hij geen tijd had, waarop de psychiater weer vertrok. Even later kwam de psychiater terug met de politie en moest klager mee naar de HIC in Vught. Volgens de psychiater zou hij ruzie hebben gemaakt met de medewerkers van het hostel. Op de HIC kreeg klager een brief waarin stond dat hij teruggeplaatst zou worden op de KIBW, omdat hij een gevaar zou vormen voor zichzelf, voor de medewerkers en voor de medebewoners. Klager is van mening dat dit niet waar is. In de zomer van 2024 is klager twee keer kort opgenomen geweest op de HIC vanwege het weigeren van medicatie. Kennelijk is er toen besloten dat klager terug moest naar de KIBW, maar dat is niet tegen hem gezegd. Daarna is er gewacht tot er een plek vrijkwam. Nu, driekwart jaar later, is klager teruggeplaatst op de KIBW. Er zijn het afgelopen driekwart jaar volgens klager nauwelijks incidenten geweest op het hostel. Hij heeft geen enkele aanwijzing gehad dat hij terug zou moeten naar de KIBW. Hij voelt zich belazerd dat er niks tegen hem gezegd is. Ook is er volgens hem geen enkele reden om hem op de KIBW te plaatsen want klager mankeert niks en hij gedraagt zich goed.

Verweerder is van mening dat het wel degelijk nodig is om klager op de KIBW te plaatsen. Er is bij klager sprake van paranoïde schizofrenie met een onafgebroken beloop en middelenafhankelijkheid. In de jaren tot 2023 is de behandeling van klager gericht geweest op het bereiken van langdurige abstinentie van drugs en stabilisering van het psychiatrisch functioneren. Tijdens de periode dat hij begeleid woonde op een eigen appartement zijn er verschillende interventies ondernomen om dit te bereiken, echter zonder succes. Om deze reden is er in 2023 besloten tot een verplichte overplaatsing naar de KIBW. In verband met het aanhoudende verzoek te wonen in een omgeving waar drugsgebruik gedoogd is, is klager eind 2023 aangemeld voor het hostel. In februari 2024 is - in overleg met behandelaren KIBW, mentor en het hostel - besloten tot een proefplaatsing op het hostel met de duur van 6 maanden met terugplaatsing naar de KIBW indien dit niet haalbaar zou blijken te zijn. De periode van proefplaatsing is in augustus 2024 verlengd in een uiterste poging klager op het hostel te stabiliseren, wat in de eerste maanden niet was gelukt. Doordat er sprake was van een verslechtering van het psychotisch beeld, waarbij er meerdere confrontaties en incidenten (met dreiging en verbale/fysieke agressie) zijn geweest, klager de huisregels van het hostel niet naleefde en niet meewerkte aan controles, is na het geven van (schriftelijke en mondelinge) waarschuwingen besloten hem terug te plaatsen naar de KIBW.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 *De ontvankelijkheid van de klacht*

De klacht van klager richt zich op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz van toepassing is. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wet verplichte ggz. Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub b van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht van klager is derhalve ontvankelijk.

5.2 *Procedurale waarborgen*

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil

ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen Reinier van Arkel op grond van een zorgmachtiging. Op de voorgenomen vormen van verplichte zorg zijn de bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz van toepassing. Omdat verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en op de lichamelijke integriteit van de patiënt, dienen er zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot het verlenen van verplichte zorg.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvvgg:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke en voorzien is van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
 - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene
 - o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
 - o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;

De klachtencommissie komt tot het oordeel dat aan de formele vereisten voor verplichte zorg is voldaan.

5.3 Inhoudelijke waarborgen

Naast de bovengenoemde procedurele waarborgen, zijn ook inhoudelijke eisen in de wet geformuleerd die in acht moeten worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot de toepassing van verplichte zorg. Volgens artikel 2:1 en 3:3 van de Wvvgg kan verplichte zorg worden verleend indien:

- Het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt;
- Er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn;
- Er voor betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn (subsidiariteit);
- Het verlenen van verplichte zorg, gelet op het doel van verplichte zorg evenredig is (proportionaliteit);
- Redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is (doelmatigheid);
- De veiligheid van betrokkene, de veiligheid van de hulpverleners en de veiligheid binnen de accommodatie is geborgd (veiligheid).

Met betrekking tot de inhoudelijke criteria voor verplichte zorg constateert de commissie het volgende. Uit hetgeen is vermeld in de beslissing verlenen verplichte zorg, de medische verklaring, het behandelplan, de beschikking, de rapportages, alsmede gelet op de toelichting van verweerder

¹ Indien van toepassing

is, naar het oordeel van de klachtencommissie, genoegzaam gebleken dat er sprake is van ernstig nadeel, zowel voor klager zelf als ook voor zijn omgeving. Er zijn op het hostel diverse (forse) incidenten geweest, waar het hostel moeilijk op kan reageren en anticiperen omdat zij daartoe niet (voldoende) uitgerust zijn. De opname op de KIBW is daarmee proportioneel, subsidiair en veilig. De opname is tevens doelmatig omdat klager eerder opgenomen is geweest op de KIBW en zijn psychotische problematiek toen meer naar de achtergrond verdween.

Verweerders hebben alles in het werk gesteld om klager zo lang mogelijk zelf de regie in eigen hand te laten nemen door een proefplaatsing af te spreken van een half jaar, welke vervolgens is verlengd. Klager is bovendien zowel mondeling als schriftelijk gewaarschuwd en aangesproken op zijn gedrag. Daarnaast hebben verweerders onderzocht of door kortdurende opnames op de HIC het patroon doorbroken kon worden. Er is ook een zorgconferentie belegd en onderzocht of klager elders geplaatst kon worden (zoals KIB Utrecht en KIB Eindhoven). De klachtencommissie komt tot het oordeel dat verweerders hierin op zeer adequate en zorgvuldige manier hebben gehandeld en acht de klacht daarom ongegrond.

6. **BESLISSING**

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klacht van klager ongegrond.

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.